

Hjärta & hjärna: I läsningen

Doktor Emma Frans och radiojournalisten Maja Åström granskar ett antal påståenden om läsning. "Barns läsförmåga har försämrats", "Ljudböcker är inte riktig läsning", "musik får dig att fokusera bättre på din läsning" och "läsning gör oss empatiska". Vad säger forskningen? Vad är sant, falskt eller mittemellan? Gästexperter är Anna Eva Hallin, logoped och forskare knuten till Karolinska Institutet samt Ulrika Wolff, professor i pedagogik vid Göteborgs universitet.

KÄLLOR, KONTAKT OCH ÖVRIG INFORMATION

Påstående 1: "Barns läsförmåga har försämrats"

FALSKT

Källor:

PISA 2018

<https://www.skolverket.se/download/18.75bdbbb116e7434ebf8595/1575624399449/pdf5347.pdf>

PIRLS 2016

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/internationella-jamforande-studier-pa-utbildningsområdet/pirls-internationell-studie-om-lasformaga-hos-elever-i-arskurs-4>

Övrig info: (denna är om ungas "skrivkris")

https://www.forskning.se/2021/01/22/skrivkramp-i-skolan/?utm_source=Paloma&utm_medium=Newsletter&utm_campaign=Skrivkris+bland+unga+-+igen%3f

Påstående 2: "Ljudböcker är inte riktig läsning "

MITTEMELLAN

Källor:

Studien där det inte spelade roll (läsa - läsa-lyssna - lyssna) med 91 deltagare:
Rogowsky, B. A., Calhoun, B. M., & Tallal, P. (2016). Does Modality Matter? The Effects of Reading, Listening, and Dual Modality on Comprehension. SAGE Open, 6(3), 2158244016669550.

Studien där det spelade lite roll eftersom deltagarna fick gå tillbaka innan frågor:
Daniel, D. B., & Woody, W. D. (2010). They hear, but do not listen: Retention for podcasted material in a classroom context. Teaching of Psychology, 37, 199-203.

Svensk studie som visar att det är viktigt för elever med dyslexi att få lyssna:
Grunér, S., Östberg, P., & Hedenius, M. (2017). The compensatory effect of text-to-speech technology on reading comprehension and reading rate in Swedish schoolchildren with reading disability: The moderating effect of inattention and

hyperactivity symptoms differs by grade groups. Journal of Special Education Technology, 0162643417742898.

Artikel som pratar om (och stärker evidensen för) läsmodellen "Simple View of Reading":

Lonigan, C. J., Burgess, S. R., & Schatschneider, C. (2018). Examining the simple view of reading with elementary school children: Still simple after all these years. Remedial and Special Education, 39(5), 260-273.

Övrig info:

THE SIMPLE VIEW OF READING: EN LÄSMODELL ALLA BÖR KÄNNA TILL

Anna Eva Hallin , September 18, 2019

<https://www.sprakforskning.se/forskningsbloggen2/2019/9/17/svr>

<https://www.sprakforskning.se/forskningsbloggen2/2019/10/27/laslovet>

Påstående 3: "Musik får dig att fokusera bättre på din läsning"

FALSKT (med brasklappen att instrumentell musik på låg volym kan fungera för somliga).

Källor:

Lyssna på programmet och hör **Ulrika Wolff**, professor i pedagogik vid Göteborgs universitet, berätta bland annat om en nyligen genomförd metaanalys.

Påstående 4: "Läsning gör oss empatiska"

MITTEMELLAN

Källa:

<https://science.sciencemag.org/content/342/6156/377>

<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0055341>

ÖVRIG INFORMATION:

<https://www.sprakforskning.se/forskningsbloggen2/2016/5/17/mentaliserings>

KONTAKTA REDAKTIONEN:

E-post: hjarta@ur.se

Telefonsvarare: 08-7849693

Instagram: [ur_officiell](#)

Facebook: [Utbildningsradion](#)

Du hittar alla episoder av Hjärta & Hjärna på urplay.se eller där poddar finns.